

[Carl Petersen.]

meget længere tid, end man har ventet, idet det materiale, man får til belysning af spørgsmålene, og som skal danne grundlaget for det nye, er yderst omfattende, og der rejser sig stadig nye spørgsmål, som må besvares. Derfor har dette arbejde ikke kunnet tilendebringes så hurtigt, som man vist i grunden fra alle sider havde ventet. Det kan ikke nægtes — og det fremgår også af den højtærede ministers fremsættelsestale — at kommissionen på et vist tidspunkt var kommet til det resultat, at man kunne pille et af kommissoriets punkter ud og gøre det færdigt, nemlig betingelserne for udlån og spørgsmålet om, hvorvidt man kunne kapitalisere rentetelteserne, der var givet, ved ejerskifte. Men da man nåede så vidt, at der skulle en afpudsning til, viste det sig, at det kunne ikke gennemføres enstemmigt. Jeg havde meget gerne set, at man var blevet færdig med dette punkt, men vurderer det på den måde, at hvis ikke gennemførelsen kan ske i enighed, kan det komme til at vanskeliggøre det fremtidige arbejde med de andre punkter. Det, at man ikke blev færdig med kommissionens arbejde, er altså årsagen til, at man igen i år bliver stillet over for et lovforslag om udlån til statshusmandsbrug på linje med de gamle principper.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale lovforslaget til videre behandling i udvalget, hvor der er visse ting, jeg gerne vil se på. Jeg anbefaler altså forslaget til hurtig gennemførelse.

Niels Eriksen: Ministeren tog i sin fremsættelsestale kommissionsarbejdet som udgangspunkt. Mit parti har gennem flere år ønsket en kommission, der skulle foretage en virkelig dybtgående behandling af alle de problemer, der knytter sig til vor udstykning. Der er problemer med hensyn til rentefriheden og med hensyn til vilkårene ved ejerskifte. Der er spørgsmålet om muligheden for i højere grad at benytte det almindelige realkreditmarked og, hvad der er meget påkrævet, mulighederne for en forkortelse af løbetiden for de langfristede lån. Endelig er der spørgsmålet om, hvad der for os er noget meget væsentligt, at få foretaget en undersøgelse af, om vi ikke helt skal forandre denne lovgivning. Vi ved jo alle, at der

sker en voldsom ændring inden for landbruget i øjeblikket. Jeg tror ikke, det er for meget at sige, at det er en strukturændring, der sker i landbrugets driftsformer. Årsagerne hertil er jo mange, dels at der er sket en stærk befolkningsforskydning fra landet imod byen — der er nu mindre arbejdskraft på landet end før — dels at der er sket en voldsom teknisk udvikling, som giver sig udslag i en vidtstrakt mekanisering inden for landbruget. Det er givet, at skal vi drive rationelt landbrug, må man også tage disse forhold i betragtning; så må der være mulighed for virkelig at drage nytte af den tekniske udvikling. Derfor har mit parti ønsket, at vi i en kommission skulle have begyndt ved den modsatte ende, nemlig med en tilbunds gående undersøgelse af disse problemer. Det har vi hidtil ikke nået, og derfor er jeg enig i, at det er rigtigt, at kommissionen fortsætter sit arbejde og så virkelig begynder her. Kommissionen må have tid til det, for det er meget vigtige opgaver, den har fået.

Jeg glæder mig over de udtalelser, det ærede medlem hr. Carl Petersen før fremsatte om, at det ærede medlem gerne så, at der fortsat kunne være enighed om denne lovgivning. Det vil vi gerne medvirke til, men det forudsætter de undersøgelser, jeg har nævnt. Vi er beredt til at trække i arbejdstøjet i kommissionen.

Når jeg har sagt det, erkender jeg også, at det er nødvendigt, at vi får udlånslovsforslaget gennemført. Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til det. De forhøjelser, som er sket i visse af lånebeløbene, kan vi se nærmere på i udvalget. Jeg skal ikke her gå i enkeltheder. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Carl Petersen sagde, at der ingen principielle ændringer er i udlånsloven.

Jeg vil gerne med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

H. C. Toft: Da vi sidste år havde dette årligt tilbagevendende lovforslag om udlån til statshusmandsbrug til behandling i folketinget, gav jeg på mit partis vegne udtryk for den stilling, vi under de givne forhold ville tage til lovforslaget, nemlig den, at vi ikke ville medvirke til at bevilge så store beløb til udlån, idet vi mente, at udlånsvirksomheden skulle begrænses til nye stats-